

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34984
Nom	Religió i política en el món contemporani
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1300 - Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Facultat de Dret	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1300 - Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	39 - Religió i Política en el Món Contemporani	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
BONET NAVARRO, JAIME	75 - Dret Romà i Dret Eclesiàstic de l'Estat
GARCIA RIVERO, ANTONIO CARLOS	55 - Dret Constitucional, Ciència Política i de l'Administració
LANDETE CASAS, JOSE	75 - Dret Romà i Dret Eclesiàstic de l'Estat

RESUM

“*Religió i Política al món contemporani*” ofereix als alumnes el marc per a la comprensió i l'anàlisi de la relació entre la religió i la política en l'actualitat. S'estudien les grans religions contemporànies, les seues vinculacions amb els Estats, la presència de la religió en el pensament polític, així com les relacions entre la religió i la política des de diferents perspectives: històrica i territorial, cultural (valors) i la del comportament i el conflicte polítics. Té com a objectiu facilitar els instruments per comprendre i analitzar la imbricació entre la política i la religió en les societats contemporànies, en les seues diferents facetes i dimensions.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha requisits ni recomanacions prèvies.

COMPETÈNCIES

1300 - Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració Pública

- Capacitat per a relacionar i estructurar informació provinent de diverses fonts i d'integrar idees i coneixements de rellevància en les ciències polítiques i de l'administració pública.
- Posseir coneixement i capacitat de comprensió de fets essencials, conceptes, principis i teories relatives a les ciències polítiques i de l'administració pública, així com l'espectre de les seues disciplines de referència.
- Conèixer i saber analitzar l'estructura i funcionament dels sistemes i processos polítics, els seus elements, així com la seua dimensió històrica, amb una atenció especial al sistema polític espanyol i al de la Unió Europea.
- Conèixer i saber analitzar les característiques i pautes d'actuació dels principals actors polítics (partits, sindicats, grups d'interès i nous moviments socials).
- Conèixer i saber analitzar les pautes i tendències del comportament dels actors polítics col·lectius i dels ciutadans, els seus valors democràtics i els drets fonamentals.
- Saber dissenyar i analitzar estratègies i campanyes polítiques, transmetre missatges i informació polítics i qüestions de debat públic.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

1. Distingir i conèixer les diferents concepcions de la política que tenen les confessions religioses.
2. Distingir i conèixer les diferents concepcions de la religió que tenen els moviments filosòfics i ideològics.
3. Identificar els factors que contribueixen a la utilització de la religió com a element de conflicte i com a instrument de pacificació política i social.
4. Diferenciar i comprendre l'evolució de les relacions entre les confessions religioses i els Estats.
5. Diferenciar els models de relació entre el poder polític i el poder religiós en els diferents Estats o zones geogràfiques.
6. Conèixer la vinculació entre la religió i les diferents corrents del pensament polític.
7. Conèixer i saber analitzar els factors religiosos en els valors dominants en les societats contemporànies, així com les seues conseqüències.
8. Conèixer i saber analitzar la influència de la variable religiosa en el comportament polític, amb

especial atenció al comportament electoral.

9. Conèixer i saber analitzar les tendències de pràctica i creences religioses a Espanya en perspectiva comparada.
10. Ser capaç d'identificar les polítiques de gestió pública del factor religió en el marc internacional, nacional, autonòmic i local.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Relacions entre política i religió en el món

1. El fet religiós i la seva rellevància política
2. Els sistemes polític-religiosos (I): models històrics
 - 2.1. El món antic
 - 2.2. El dualisme cristià
 - 2.3. La Cristiandat medieval: Cesaropapisme i hierocratism
 - 2.4. La formació de l'Estat modern: Territorialisme i regalisme
 - 2.5. L'Estat liberal
 - 2.6. El segle XX: totalitarismes i Estats democràtics
3. Els sistemes polític-religiosos (II): models vigents
 - 3.1. Fonaments actuals de les relacions entre Estat i Confessions
 - 3.2. L'Estat confessional: concepte i classes
 - 3.3. L'Estat laic: concepte i classes

2. Les religions contemporànies

1. El Judaisme
 - 1.1. Antecedents històrics remots: la Terra Promesa
 - 1.2. Antecedents històrics immediats
 - 1.3. L'Estat d'Israel
2. El Cristianisme
 - 2.1. El cristianisme primitiu
 - 2.2. Nestorians i Monofisites
 - 2.3. El catolicisme
 - 2.4. El cristianisme ortodox
 - 2.5. El cristianisme protestant
3. L'Islamisme
 - 3.1. Origen i expansió territorial de l'Islam
 - 3.2. El monisme islàmic: la unió de la religió i la política en l'Islam
 - 3.3. Les branques de l'Islam
 - 3.4. El yihadisme
4. Altres grans religions
 - 4.1. El budisme
 - 4.2. L'hinduisme
 - 4.3. Nous moviments religiosos

5. Les sectes pseudorreligiosas

3. La gestió pública del factor religiós

1. La gestió pública del factor religiós en l'Administració espanyola
 - 1.1. El model constitucional espanyol
 - 1.2. El dret fonamental de llibertat religiosa
 - 1.3. Les entitats religioses: tipologia i estatut jurídic
 - 1.4. Repercussions jurídiques del pluralisme religiós: assistència religiosa, ensenyament, matrimoni, objecció de consciència
2. La gestió internacional i intergovernamental
 - 2.1. L'actuació de les Organitzacions internacionals
 - 2.2. Santa Seu i Estat de la Ciutat del Vaticà. L'activitat diplomàtica de la Santa Seu
 - 2.3. La Conferència Islàmica
 - 2.4. La rellevància internacional d'altres confessions religioses

4. Religió i pensament polític

1. La religió en el pensament polític clàssic
2. El factor religiós en la política contemporània: clivajes, canvi cultural i desenvolupament humà
3. La religió en els valors ciutadans a Espanya i perspectiva comparada
4. La influència dels grups religiosos en el disseny de polítiques públiques

5. La religió com a factor de conflicte, violència i pau

1. La religió com a factor de conflicte
2. Els extremismes religiosos
3. Principals conflictes religiosos en l'actualitat
4. L'actuació dels dirigents religiosos en la resolució de conflictes i en la consecució de la pau
5. La mediació de la Santa Seu en els conflictes internacionals

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Preparació d'activitats d'avaluació	30,50	0
Preparació de classes de teoria	15,50	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	15,50	0
TOTAL	106,50	

METODOLOGIA DOCENT

Les sessions teòriques consistiran en l'exposició oral dels continguts del programa per part del professor o dels alumnes designats. Les sessions pràctiques es basaran en la resolució de supòsits reals o de fet proposats pel professor, comentaris de textos, lectura de llibres, anàlisis de dades i debat dels continguts teòrics.

AVALUACIÓ

L'examen final suposarà un 70 % de la nota total. El restant 30 % s'afegirà a la qualificació obtinguda en l'examen si aquest és aprovat, i serà conseqüència de la realització d'activitats complementàries i treballs.

REFERÈNCIES**Bàsiques**

- Jaime Bonet Navarro, La religión y el Mundo, Reproexpress, Valencia 2011.

Complementàries

- Ronald Inglehart, Modernización y posmodernización. El cambio cultural, económico y político en 43 sociedades, CIS, Madrid, 1998.
- A. Pérez-Agote, y J.A. Santiago. La situación de la religión en España a principios del siglo XXI, CIS, Madrid 2005.
- AAVV., Religión, Política y Derecho (Práctica Jurídica), Ed. Edicep, Valencia 2007
- J. Touchard, Historia de las ideas políticas, Tecnos, Madrid 2008.
- S. Bruce, Politics and religion, Polity Press, Cambridge 2003.

- J. Bauer, Politique et religion, Presses Universitaires de France, Paris 1999.
- R. Figuiet (dir.), Dieux en sociétés : le religieux et le politique, Autrement, Paris 1992.
- P. Norris, Sacred and secular : religion and politics worldwide, Cambridge University Press, Cambridge 2005.
- E. O. Hanson, Religion and politics in the international system today, Cambridge University Press, Cambridge 2006.
- T. G. Jelen y C. Wilcox (eds.), Religión y política : una perspectiva comparada, Akal, D.L., Madrid 2006.
- G. Corm, La cuestión religiosa en el siglo XXI : geopolítica y crisis de la posmodernidad, Taurus, Madrid 2007.
- L. Duch, Religión y política, Fragmenta, Barcelona 2014.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

Aquesta assignatura s'adaptarà a l'MODEL DE DOCÈNCIA HÍBRIDA establert per la Facultat de Dret, pel qual s'impartiran classes teoricopràctiques presencials en setmanes alternes. Per a això, es procedirà a la partició de el grup en dos subgrups que rebran docència presencial en setmanes alternes (parelles o imparelles), combinada amb docència no presencial. Aquest model híbrid de docència exigeix la presencialitat total de professorat, que impartirà la docència a l'aula, en l'horari establert per a l'assignatura, cada setmana.

Per als estudiants, en la setmana de no presencialitat, la docència podrà ser síncrona o asíncrona. A aquest efecte, caben diferents possibilitats:

- preveure TREBALL AUTÒNOM de l'alumnat, que pot ser de caràcter TEÒRIC o PRÀCTIC, proposat a través de vídeos docents -Kaltura-, PPTs locutats, esquemes, materials escrits, lectures pautades, etc.;
- o bé pot realitzar el seguiment de l'estudiantat a través de VIDEOCONFERÈNCIA, mitjançant els dispositius amb què compte l'aula (càmeres i/o micròfons), o bé fent ús dels dispositius portàtils de què dispose el professorat. Si es no poguera retransmetre la classe de forma síncrona per videoconferència, podria gravar-la i pujar l'enllaç a Aula Virtual, perquè el grup d'alumnes als quals no els correspongui assistir a l'aula puguin visionar-la a distància en qualsevol moment de la setmana.